



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА «КУЦЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(Заява № 41936/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 грудня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

10 березня 2010 року

Текст рішення може зазнати редакційної правки.

У справі «Куценко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*,
Рената Ягер (Renate Jager),
Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),
Райт Маруст (Rait Maruste),
Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefevre),
Здравка Калайджієва (Zdravka Kalayjieva), *судді*,
Михайло Буроменський (Mykhaylo Buromenskiy), *суддя ad hoc*,
та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), *Секретар секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 17 листопада 2009 року,
виносить таке рішення, що було прийняте в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 41936/05), поданою проти України до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянкою України пані Тамарою Ананіївною Куценко (далі — заявниця) 10 січня 2005 року. Заявниця померла у червні 2008 року, і її вдівець, п. Олег Миколайович Куценко, висловив намір підтримувати заяву.

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — п. Ю. Зайцевим.

3. Заявниця, зокрема, стверджувала, що її права, гарантовані Конвенцією, було порушено через тривале невиконання рішення суду, винесеного на її користь.

4. 19 січня 2009 року Голова п'ятої секції вирішив направити цю заяву Уряду. Відповідно до положень пункту 3 статті 29 Конвенції він також вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

5. Заявниця народилася у 1960 році та проживала у м. Дніпродзержинську.

6. 14 травня 2004 року Дніпровський районний суд м. Дніпродзержинська задовольнив позов заявниці щодо комунального підприємства «Дніпродзержинськтепломережа» та Дніпродзержинської теплоелектроцентральної станції і присудив заявниці 2000 грн та 1000 грн відповідно.

7. 12 серпня 2004 року рішення набрало законної сили.

8. У вересні 2004 року було відкрито виконавче провадження. Перший боржник сплатив заборгованість до 7 липня 2005 року. Щодо другого боржника виконавче провадження декілька разів з різних підстав було зупинено (а саме, процедура банкрутства боржника та введення мораторію відповідно до Закону України «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливноенергетичного комплексу» від 2005 року). На теперішній час виконавче провадження зупинено та заборгованість залишається несплаченою.

9. 17 червня 2008 року заявниця померла. Листом від 28 листопада 2008 року вдівець заявниці повідомив Суду, що має намір підтримувати заяву.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

10. Відповідне національне законодавство викладене в рішеннях «*Сокур проти України*» (*Sokur v. Ukraine*), № 29439/02, пп. 17–22, рішення від 26 квітня 2005 року, та «*Кришчук проти України*» (*Kryshchuk v. Ukraine*), № 1811/06, пп. 10, 19, рішення від 19 лютого 2009 року.

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО СТАТУСУ *LOCUS STANDI* ПАНА КУЦЕНКА

11. Уряд стверджував, що, оскільки заявниця померла, заяву мало бути вилучено з реєстру справ Суду. Уряд не надав будь-яких конкретних заперечень щодо наміру п. Куценка підтримувати заяву.

12. Розглянувши обставини справи та інформацію, якою володіє Суд, він вважає, що вдівець заявниці може продовжувати провадження в даній справі замість заявниці (див. «*Шаренок проти України*» (*Sharenok v. Ukraine*), № 35087/02, пп. 10–22, рішення від 22 лютого 2005 року). Проте у цьому тексті посилання робитимуться на заявницю.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 ТА СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ, А ТАКОЖ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

13. Заявниця скаржилася на тривалість невиконання рішення, винесеного на її користь, а також на відсутність ефективних засобів юридичного захисту щодо цієї скарги. Вона посилалась на пункт 1 статті 6 та на статтю 13 Конвенції, а також на статтю 1 Першого протоколу, в яких зазначено наступне:

Пункт 1 статті 6

«1. Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 13

«Кожен, чий права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

А. Щодо прийнятності

14. Уряд стверджував, що заявниця не вичерпала усіх національних засобів юридичного захисту, оскільки вона не оскаржила дії державної виконавчої служби.

15. Заявниця не погодилася з цим твердженням.

16. Суд повторює, що вже відхиляв подібні заперечення в інших справах щодо невиконання рішень підприємствами, які контролюються державою (див., наприклад, *«Козачок проти України» (Kozachek v. Ukraine)*, № 29508/04, пп. 19–25, рішення від 7 грудня 2006 року). Суд вважає, що заперечення Уряду має бути відхилено з тих самих підстав.

17. Суд зазначає, що вищезазначені скарги не є очевидно необґрунтованими у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вони не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Отже, вони мають бути визнані прийнятними.

В. Щодо суті

18. У своїх зауваженнях по суті Уряд посилався на аргументи, які він часто наводив у справах, схожих з цією (див., наприклад, рішення у справі *«Сокур» (Sokur)*, згадане вище, п. 28).

19. Заявниця просила Суд встановити порушення статей, на які вона посилалася.

20. Суд повторює, що вже встановлював порушення пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу в подібних справах (див., наприклад, вищевказане рішення у справі *«Крищук проти України»*, п. 19)

21. Розглянувши всі представлені йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатних переконати його дійти іншого висновку в даній справі.

22. Тому у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу щодо тривалого невиконання рішення, винесеного на користь заявниці.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

23. Заявниця додатково посилалась на статті 1, 2, 3, 8, 17 та 34 щодо фактів цієї справи.

24. Дослідивши всі наявні в нього матеріали, Суд, у тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, не встановив жодних ознак порушення статей Конвенції, за якими скаржиться заявниця.

25. Відповідно Суд відхиляє цю частину заяви як очевидно необґрунтовану відповідно до пунктів 1, 3 і 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

26. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

27. Заявниця вимагала 50 000 євро як відшкодування моральної шкоди.

28. Уряд стверджував, що ця сума є надмірною та необґрунтованою.

29. Суд зазначає, що держава все ще має сплатити заборгованість за рішенням суду в даній справі. Відповідно за спадкоємцями заявниці залишається право на основну суму боргу, присуджену заявниці в ході національного провадження. Також Суд бере до уваги те, що заявниця мала зазнати моральної шкоди у зв'язку з встановленими порушеннями. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує спадкоємцям заявниці 1800 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

30. Заявниця не надала будь-яких вимог з цього приводу. Тому Суд нічого не присуджує.

C. Пеня

31. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скарги за пунктом 1 статті 6, за статтею 13 Конвенції, а також за статтею 1 Першого протоколу прийнятними, а решту скарги у заяві — неприйнятною.

2. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення статті 13 Конвенції.

4. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

5. *Постановляє*, що:

(а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держававідповідач має сплатити спадкоємцям заявниці 1800 (одну тисячу вісімсот) євро відшкодування моральної шкоди плюс будь-який податок, який може бути стягнуто з цієї суми. Цю суму має бути конвертовано у національну валюту державивідповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти.

6. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено у письмовій формі 10 грудня 2009 року згідно з пунктами 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК
Секретар секції

П. ЛОРЕНЦЕН
Голова секції